

РЕШЕНИЕ

КАРАР

«20» декабрь 2021 ел

Олы Кайбыч ав.

№ 92

Кайбыч муниципаль районы жирлекләре территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенң 19 пункты, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлдәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы «муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Кайбыч муниципаль районы Советы КАРАР ИТӘ:

1. Кайбыч муниципаль районы авыл жирлекләре территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмәне расларга

2. Әлеге карар, 2022 елның 1 мартыннан үз көченә керә торган Кайбыч муниципаль районы жирлекләре территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы Нигезләмәнең 7 бүлегендәге нигезләмәләрдән тыш, аның рәсми басылып чыккан көненнән гамәлгә керә, әмма 2022 елның 1 гыйнварыннан да иртәрәк түгел.

3. Әлеге карарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адресы буенча «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» бастырып чыгарырга һәм Интернет мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә [http:// kaybici.tatarstan.ru](http://kaybici.tatarstan.ru) веб-адресы буенча Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

Совет Рәисе,
Кайбыч муниципаль районы Башлыгы

А.И.Рәхмәтуллин

**Кайбыч муниципаль районы авыл жирлекләре территориясендә
төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында
нигезләмә**

1 нче бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Кайбыч муниципаль районы жирлекләре территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне (алга таба – төзекләндерү өлкәсендә контроль) гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

1.2. Кайбыч муниципаль районы жирлекләре территориясендә төзекләндерү өлкәсендә контроль предметы булып юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, гражданнарның (алга таба - контрольдә тотылучы затларның) Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы жирлекләре территорияләрен төзекләндерү кагыйдәләрен (алга таба – төзекләндерү кагыйдәләре) үтәве, шул исәптән инвалидлар өчен социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларын һәм күрсәтелә торган хезмәтләрнең үтемлелеген тәмин итү таләпләрен үтәве тора.

1.3. Муниципаль контроль Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты (алга таба – Контроль орган) тарафыннан башкарыла.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлегенә йөкләнә (алга таба-вәкаләтле орган).

Муниципаль контроль буенча әлеге Нигезләмәдә каралган чаралар вәкаләтле органның вазыйфай затлары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай затлар исемлеге Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты карары белән раслана.

1.4. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда вәкаләтле орган 248-ФЗ номерлы Федераль законда каралган чаралардан контроль (күзәтчелек) чаралар (алга таба - контроль (күзәтчелек) чаралар) үткәрә.

1.5. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контроль чаралар үткәру турында карарлар кабул итүгә вәкаләтле вазыйфай затлар булып түбәндәгеләр торалар:

- Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе;
- Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлеге баш белгече (алга таба-вазыйфай зат).

1.6. Вазыйфай вазифаларына муниципаль контроль буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру, шул исәптән профилактик чаралар һәм контроль (күзәтчелек) чаралар уздыру вазыйфай заты кертелгән вәкаләтле органның вазыйфай заты.

1.7. Конкрет профилактик чара яисә контроль (күзәтчелек) чараларын үткәругә вәкаләтле вазыйфай затлар профилактика чарасын яисә контроль (күзәтчелек) чараларын үткәру турында Идарә башлығының карары (күрсәтмәсе) белән билгеләнә.

1.8. Шул ук контроль объектларына карата профилактик чаралар үткәргән вазыйфай затлар тарафыннан контроль (күзәтчелек) чаралары үткәру тыела.

1.9. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру белән бәйлә мөнәсәбәтләргә 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга бәйлә максатларда вәкаләтле орган бу документлар һәм (яки) белешмәләр ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон формада булган бүтән органнардан документлар һәм (яки) белешмәләр ала.

Ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында документлар һәм (яки) белешмәләр тапшыру, мәгълүматны ачу, шул исәптән мондый документлар һәм (яки) 248-ФЗ номерлы Федераль законда каралган очракларда танышу дәүләт һәм башка саклана торган сер турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

1.10. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга бәйлә максатларда вәкаләтле орган түбәндәгеләрне гамәлгә ашыруга хокуклы: билгеләнгән тәртиптә дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, дәүләт һәм ведомствоара комиссияләр һәм инспекцияләр, административ комиссия, башка оешмалар, шулай ук вазыйфай затлар һәм гражданныр белән хезмәттәшлекне гамәлгә ашыруга.

1.11. 2023 елның 31 декабрә кадәр төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру барышында муниципаль контроль органы тарафыннан документлар әзерләү, контрольдәге затларга муниципаль контроль органының вазыйфай затлары кылган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында хәбәр итү, контрольлек итүче затлар белән документлар һәм белешмәләр алмашу кәгазьдә башкарыла (248 - ФЗ номерлы законның 98 статьясындагы 10 өләше).

2 нче бүлек. Муниципаль контроль объектлары.

2.1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль объектлары булып түбәндәгеләр тора:

1) контрольдә тотылучы затларның эшчәнлегә, гамәлләре (гамәл кылмаулары), алар кысаларында төзекләндерү өлкәсендә мәжбүри таләпләр үтәләргә тиеш, шул исәптән эшчәнлекне гамәлгә ашыручы контрольлек итүче затларга карата куела торган гамәлләр (гамәл кылмау);

2) гражданныр һәм оешмаларның, шул исәптән аларга карата мәжбүри таләпләр куела торган продукция (товарлар), эш һәм хезмәт күрсәтү эшчәнлегә нәтижәләре;

3) контрольдә тотыла торган затлар ия булган һәм (яисә) алардан файдалана торган һәм төзекләндерү өлкәсендә зарури таләпләр куела торган иналар, корылмалар, линия объектлары, территорияләр, шул исәптән су, жир һәм урман кишәрлекләрен, жиһазлар, жайланмалар, предметлар, материаллар, транспорт чаралары һәм башка объектлар (алга таба - житештерү объектлары).

2.2. Вәкаләтле органның вазыйфаи затлары түбәндәгеләрне үз эченә ала торган төзекләндерү кагыйдәләрен үтәүне тикшерүне гамәлгә ашыра:

1) янәшәдәге территорияләрен карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

2) элементларны һәм төзекләндерү объектларын тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән:

- халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, социаль хезмәт күрсәтү объектларына ирекле үтеп керүенә комачауламый торган киртәләрен урнаштыру буенча;

- торак булмаган биналарның, корылмаларның фасадларын, биналарның, корылмаларның башка стеналарын, шулай ук төзекләндер һәм жәмәгать урыннарының башка элементларын карап тоту;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус тамгалар, язулар эчтәлегенә буенча;

- Кайбыч муниципаль районының норматив хокукый актларында һәм төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибе нигезендә бирелә торган жир эшләрен башкаруга рөхсәтнамә нигезендә жир эшләрен башкару буенча;

- биналарга һәм аларга керү юлларына, шулай ук ишегалларына ирекле керүләренә тәмин итү, жәяүлеләрнең һәм имин жәяүлеләр хәрәкәтенә куркынычсызлыгын тәмин итү, инвалидларны һәм халыкның башка аз мобильле төркемнәрен дә кертеп, жир эшләрен гамәлгә ашыру чорында;

- төзекләндерү кагыйдәләре чикләнгән транспорт чараларын газонда яисә башка яшелләндерелгән яисә рекреация территориясендә урнаштыруга юл куймау, шулай ук эксплуатацияләү, хезмәт күрсәтү яисә ремонт вакытында гомуми файдаланудагы транспорт чаралары территорияләрен пычратуга юл куймау, йөкләр ташыганда яисә төзелеш мәйданнарыннан чыкканда (тент яисә каплап кую булмаганга) таләпләр;

3) Кайбыч муниципаль районы составына керүче жирлекләр территорияләрен кышкы чорда жыештыруга мәжбүри (алга таба – территорияләрен жыештыру) таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның түбәләрен, бозларын һәм боз сөңгеләрен чистарту буенча чаралар үткөрүне контрольдә тотуны да кертеп;

4) жәйге чорда территорияне жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларны локальләштерү, бетерү буенча мәжбүри таләпләрен дә кертеп;

5) янгынга каршы махсус режим гамәлдә булган чорда янгынгы куркынычсызлыгының өстәмә таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, яңадан урнаштыру, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) яшел утыртмаларны утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән кисүгә рөхсәт билеты һәм (яисә) агач һәм куакларны күчереп утырту буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (кисүгә рөхсәт билеты, күчереп утыртуга рөхсәт) очракларны төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән очракларда бирелергә тиеш;

8) каты коммуналь калдыкларны кушу буенча мәжбүри таләпләр;

гомуми файдаланудагы территорияләрде авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын көтү буенча мәжбүри таләпләр һәм төзекләндерү кагыйдәләрендә каралган башка бурычларны үтәмәү турындагы таләпләр.

2.3. Вәкаләтле орган вазыйфай затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләрнең үтәлешен контрольдә тотта.

2.4. Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү элементлары дигәндә декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементлары, жиһазларның һәм бизәлешнең төрле төрләре, шул исәптән биналарның, төзелешләрнең, корылмаларның фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган корылмалар, территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган мәгълүмати щитлар һәм күрсәткечләр аңлашыла.

Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү объектлары дигәндә төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр аңлашыла, аларда төзекләндерү эшчәнлеге алып барыла, шул исәптән:

- 1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналары (массивлары), районнар (шул исәптән торак районнар));
- 2) урам-юл челтәре элементлары (аллеялар, тыкрыклар, майданнар, юллар, проспектлар, тыкрыклар, разъездлар, спусклар, тупиклар, урамнар, шосселар);
- 3) ишегалды территорияләре;
- 4) балалар һәм спорт майданчыклары;
- 5) хайваннарны йөртү өчен майданчыклар;
- 6) парковкалар (парковка урыннары);
- 7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;
- 8) техник һәм санитар-саклау зоналары;

Әлеге Нигезләмәдә киртәләүче жайланмалар дигәндә капкалар, калиткалар, шлагбаумнар, шул исәптән автомат рәвештәге, һәм декоратив коймалар (коймалар) аңлашыла.

2.5. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда хәвеф-хәтәрләрне бәяләү һәм идарә итү системасы кулланылмый.

2.6. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль объектларын исәпкә алу әлеге Нигезләмә нигезендә вәкаләтле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла. Аларны исәпкә алу максатларында муниципаль контроль объектлары турында мәгълүматларны жыю, эшкәртү, анализлау һәм исәпкә алганда, вәкаләтле орган аңа норматив хокукый актлар нигезендә бирелә торган мәгълүматны, ведомствоара хезмәттәшлек кысаларында алына торган мәгълүматны, шулай ук һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны куллана.

3 нче бүлек. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы белән идарә итү

3.1. 248 - ФЗ номерлы Федераль законның 23 статьясы нигезендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана

торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын бәяләү һәм идарә итү системасы кулланыла.

3.2. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда вәкаләтле орган муниципаль контроль объектларын зыян (зарар) китерүнең (алга таба - куркыныч категориясенә) түбәндәге куркыныч (риск) төркемнәренә берсенә кертә:

- 1) көчле куркыныч;
- 2) уртача куркыныч;
- 3) түбән куркыныч.

3.3. Муниципаль контроль объектларын әлеге Нигезләмәнең 3.2 пунктында күрсәтелгән куркыныч категорияләренә кертү критерийлары булып түбәндәгеләр тора: закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүнең авырлыгы һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүгә, шулай ук контрольдә тотылучы затларның намуслылыгы.

1) көчле куркыныч категориясе өчен-ике ел дәвамында контрольдә тотылучы затны төзекләндерү өлкәсендә административ җаваплылыкка тарту Россия Федерациясенә Административ хокук бозулар турындагы законнарында каралган административ җаваплылыкка тарту факты булу;

2) уртача куркыныч категориясе өчен - ике ел дәвамында контрольдә тотылучы затны төзекләндерү кагыйдәләрен бозган өчен административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе законнарында каралган административ җаваплылыкны авырайтучы шартлар булмаганда административ җаваплылыкка тарту факты булу;

3) түбән рисккуркыныч категориясе өчен-көчле һәм уртача куркыныч категорияләре өчен каралган шартлар булмау.

4 бүлек. Контроль (күзәтчелек) чаралар үткәргәндә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычларын исәпкә алу

4.1. Планлы контроль (күзәтчелек) чаралары төрләре

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль органы тарафыннан планлы контроль (күзәтчелек) чараларының түбәндәге төрләре үткәрелә:

1) күчмә тикшерү

контрольлек итүче затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне һәм муниципаль контроль органы карарларын үтәүне бәяләү максатларында үткәрелә.

Күчмә тикшерү контрольдә тотылучы затның (аның филиаллары, вәкилләре, аерымланган структур бүлекчәләре) яки контроль объектының (эшчәнлек алып бару) урыны буенча үткәрелә.

Күчмә тикшерүне үткәрү вакыты 248-ФЗ номерлы Федераль законның 73 статьясындагы 7 өлешендә билгеләнгән сроклардан артмаска тиеш.

Күчмә тикшерү барышында түбәндәге контроль (күзәтчелек) гамәлләр башкарылырга мөмкин: карау; сораштыру; язмача аңлатмалар алу; документларны соратып алу.

Күчмә тикшерү нәтижеләре буенча тикшерү (күзәтчелек) чарасы акты, тикшерү беркетмәсе, сораштыру беркетмәсе, язма аңлатма, инструменталь тикшерү беркетмәсе, контроль (күзәтчелек) гамәлләр үткәрү нәтижеләре буенча төзелгән эксперт бәяләмәсе, тикшерү кәгазьләре (алар кулланылган очракта), шулай ук мәжбүри таләпләрне бозуның дәлиле булган документлар һәм башка материаллар

төзелә.

Жинаять яки административ хокук бозу билгеләре ачыкланган очракта, тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына жиберү яисә тиешле вәкаләтләр булганда, гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә кирәк.

Мәжбүри таләпләрне бозу очрагы булмаганда муниципаль контроль органы тарафыннан контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына тиешле язма кертелә.

2) инспекция визиты контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең һәм Вәкаләтле орган карарыларның үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә.

Инспекция визиты контрольдә тотылучы затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләр) эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча үткәрелә.

Инспекция визиты барышында түбәндәгеләр гамәлгә ашырылырга мөмкин:

карау;

сораштыру;

язма аңлатма алу;

инструменталь тикшерү;

контрольләнүче зат урнашкан (эшчәнлек алып барган) жирдә булырга тиеш документларны соратып алу.

Контрольлек итүче затка һәм житештерү объекты милекчесенә алдан хәбәр итмичә үткәрелә, срогы бер эш көненнән дә артмаска тиеш. Дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио - яки видеоэлемтә аша да үткәрелә ала.

Планлы инспекция визиты нәтижеләре буенча тикшерү беркетмәсен, сораштыру беркетмәсен, язмача аңлатмаларны, контроль (күзәтчелек) гамәлләрен үткөрү нәтижеләре буенча төзелгән инструменталь тикшерү беркетмәсен һәм башка документларны кушып акт төзелә.

248-ФЗ номерлы Федераль законның 22 статьясындагы 7 өлеше һәм 61 статьясындагы 2 өлеше таләпләрен исәпкә алып, төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын бәяләү һәм идарә итү системасы кулланылмый.

4.2. бүлек Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычларын профилактикалау

4.2.1. Вәкаләтле орган төзекләндерү өлкәсендә шул исәптән профилактик чаралар үткөрү юлы белән дә контрольлек итә.

4.2.2. Профилактик чаралар вәкаләтле орган тарафыннан контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намуслы үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерергә сәләтле шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны юкка чыгару максатларында, аларны үтәтү ысулларын контрольдә тотучы затларга мәжбүри таләпләрне житкерү максатларында гамәлгә ашырыла. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне тормышка ашырганда зыян (зарар) китерү

куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткәрү контроль чаралар үткәрүгә карата өстенлекле булып тора.

4.2.3. Профилактик чаралар Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә расланган закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар да үткәрелергә мөмкин.

Зыян китерү куркынычын профилактикалау буенча расланган программа «Интернет» челтәрендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында Кайбыч муниципаль районының рәсми сайтында <http://kaybici.tatarstan.ru> контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

4.2.4. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында 248-ФЗ номерлы Федераль законның 45, 46, 47, 49, 50 статьялары нигезендә вәкаләтле орган тарафыннан профилактик чаралар үткәрелә:

- 1) Мәгълүмат бирү.
- 2) Хокук куллану практикасын гомумиләштерү.
- 3) Кисәтү бирү.
- 4) Консультация бирү.
- 5) Профилактик визит.

4.2.5. Вәкаләтле орган төзекләндерү өлкәсендә мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча мәгълүматларны 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлеше нигезендә Кайбыч муниципаль районының рәсми сайтында (Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составындагы) урнаштыру юлы белән (<http://kaybici.tatarstan.ru>) массакуләм мәгълүмат чараларында һәм башка формаларда хәбәр итә.

4.2.6. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү үткәрелгән контроль чаралар һәм аларның нәтижәләре, шулай ук килгән мөрәжәгатьләр турында белешмәләрне жыю һәм анализлау юлы белән вәкаләтле органның вазыйфай затлары тарафыннан гамәлгә ашырыла. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре буенча контроль орган елына кимендә 1 тапкыр доклад эзерли, ул гавами фикер алышулар уза торган муниципаль контрольне гамәлгә ашыру буенча хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләрен үз эченә ала. Доклад контроль (күзәтчелек) органы житәкчесе боерыгы (күрсәтмәсе) белән раслана һәм хисаптан соң килүче 1 марттан да соңга калмыйча «Интернет» челтәрендә Кайбыч муниципаль районының рәсми сайтында (Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында) урнаштырыла:<http://kaybici.tatarstan.ru>.

4.2.7. Профилактика чараларын үткәргәндә вәкаләтле орган гражданнар, оешмалар белән бары тик 248-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән очрактарда гына хезмәттәшлек итә.

Контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек алып барыла торган профилактик чаралар бары тик контрольдә тотылучы затларның ризалыгы белән йә аларның инициативасы буенча гына үткәрелә.

Профилактик чаралар уздырганда контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүгә турыдан-туры куркыныч

тудырууы яки мондый зыян (зарар) китерелүе ачыкланса, вазыйфаи зат бу хакта кичекмәстән Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә, контроль (күзәтчелек) чаралары үткәрү турында карарлар кабул итүгә вәкаләтле вәкилгә, контроль (күзәтчелек) чаралар үткәрү турында Карар кабул итү өчен, хәбәр жиберә.

4.2.8. Мәжбүри таләпләрне бозулар турында тиешле мәгълүматлар булганда, шулай ук мәжбүри таләпләрне бозган очракта, профилактик чаралар үткәргәндә, контрольлек итүче затка мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү игълан итә һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэмин итү буенча чаралар күрергә тәкъдим итә.

Вәкаләтле орган тарафыннан кисәтү куллану тәртибе 248-ФЗ номерлы Федераль законның 49 статьясындагы 2-5 өлешләре белән жайга салына.

4.2.9. Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү белән килешмәү һәм аларны карап тикшерү:

4.2.10. Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүне (алга таба - кисәтү) карау нәтижеләре буенча контрольлек итүче зат тарафыннан вәкаләтле органга килешмәү булырга мөмкин.

4.2.11. Килешмәүдә түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) Шәхси эшмәкәр һәм гражданның исеме, фамилиясе, атасының исеме (булса);

2) Салым түләүче юридик зат, шәхси эшмәкәрнең идентификация номеры;

3) Контрольдә тотылучы зат адресына жиберелгән кисәтү датасы һәм номеры;

4) Контрольдә тотылучы затның кисәтүдә күрсәтелгән мәжбүри таләпләрне бозуга китерә яки китерә ала торган гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата позицияне нигезләү.

4.2.12. Килешмәүләр контрольлек ителүче зат тарафыннан кәгазь рәвештә почта аша вәкаләтле органга жиберелә яисә гади электрон имза белән имзаланган яки гражданның квалификацияле көчәйтелгән электрон имзасы белән имзаланган электрон документ рәвешендә, вәкаләтле органның электрон почтасы адресына яисә эш итәргә вәкаләтле затның һәм шәхси эшкуарның квалификацияле электрон имзасы белән көчәйтелгән электрон имзасы белән кисәтүдә күрсәтелгән ысуллар белән жиберелә.

4.2.13. Вәкаләтле орган кисәтүгә белән килешмәүне карый, карау йомгаклары буенча контрольдә торучы затка килешмәү алынган көннән алып 20 эш көне эчендә Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2017 елның 10 февралендәге 166 номерлы «Муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне һәм таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турында кисәтү төзү һәм жиберү кагыйдәләрен, мондый кисәтүгә юридик зат, шәхси эшкуар тарафыннан каршы килү һәм аларны карау, мондый кисәтүнең үтәлеше турында хәбәрнамә төзү һәм жиберү турында» карары белән расланган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне һәм таләпләрне бозуның ярамавы турында кисәтү төзү һәм жиберү, юридик зат, индивидуаль эшкуар тарафыннан мондый кисәтүгә һәм аларны карауга, мондый кисәтүнең үтәлеше турында хәбәрнамә төзү һәм жиберү кагыйдәләренен 6 пункттында билгеләнгән тәртиптә җавап жиберә. Каршылыкларны карау нәтижеләре

мәжбүри таләпләрне бозуларны профилактикалау буенча чараларны оештыру һәм уздыру максатларында вәкаләтле орган тарафыннан кулланыла.

4.2.14. Вәкаләтле орган үзе игълан иткән кисәтүләрне исәпкә ала һәм башка профилактик чаралар һәм контроль (күзәтчелек) чаралар үткәрү өчен тиешле мәгълүматларны куллана.

4.2.15. Контрольгә алынучы затларны консультацияләү тикшереп торуну башкарырга вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан телефон аша, видео-конференц-элементә аша, шәхси кабул итүдә йә профилактик чаралар, контроль чаралар үткәрү барышында гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнарны шәхси кабул итү контрольлек органы житәкчесе һәм (яки) контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан үткәрелә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат «Интернет» челтәрендә Кайбыч муниципаль районының Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составындагы рәсми сайтында <http://kaybici.tatarstan.ru> контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Түбәндәге мәсьәләләр буенча консультация бирү телдән яисә язма рәвештә гамәлгә ашырыла:

- 1) төзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерү тәртибе;
- 4) мәжбүри таләпләрне үз эченә алган норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу, тикшерү чаралары кысаларында аларның үтәлешен бәяләү вәкаләтле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Контрольләнүче затларны телдән консультацияләү шулай ук гражданнар жыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

4.2.16. Язма рәвештә консультация бирүне контрольләүгә вәкаләтле вазыйфай зат түбәндәге очракларда гамәлгә ашыра:

- 1) контрольдә тотыла торган зат тарафыннан консультацияләү мәсьәләләре буенча язма җавап бирү турында язма сорату бирелгән;
- 2) куелган сорауларга телдән җавап бирү мөмкин түгел;
- 3) куелган сорауларга җавап мәгълүматны өстәмә соратып алуны таләп итә.

Консультацияләүне гамәлгә ашырганда, тикшереп торуну башкарырга вәкаләтле вазыйфай зат Россия Федерациясе законнары нигезендә файдалану мөмкинлегенә чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Конкрет контроль чараны, вазыйфай затларның контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле карарларын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләүне үз эченә алган мәгълүмат, контроль чараның башка катнашучылары, шулай ук экспертиза, сынаулар кысаларында уздырылган нәтижәләр бирелә алмый.

Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналы алып барыла.

Вәкаләтле органга контрольдә тотылучы затларның һәм аларның вәкилләренең биш һәм аннан күбрәк бертипкә мөрәжәгатьләре керткән очракта,

консультация «Интернет»челтәрендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында Кайбыч муниципаль районы рәсми сайтына (<http://kaybici.tatarstan.ru>) контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә вәкаләтле органның вәкаләтле вазыйфаи заты тарафыннан имзаланган язма аңлатма урнаштыру юлы белән башкарыла.

4.2.17. Консультация барышында вәкаләтле органның вазыйфаи затларының, контроль (күзәтчелек) чарасында башка катнашучыларның конкрет контроль (күзәтчелек) чарасына, карарларына һәм (яки) гамәлләренә бәя биргән мәгълүмат, шулай ук контроль (күзәтчелек) чарасы кысаларында үткәрелгән экспертиза, сынаулар нәтижәләре бирелми.

4.2.18. Консультация барышында вәкаләтле органның танылган вазыйфаи затына булган мәгълүмат, мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контроль (күзәтчелек) органыннан файдаланылырга тиеш түгел.

4.2.19. Профилактик визит:

1) Профилактик визит вазыйфаи зат тарафыннан контрольдә тотылучы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча профилактик әңгәмә рәвешендә йә видеоконференц-элементә аша үткәрелә.

2) Профилактик визит барышында вазыйфаи зат тарафыннан контрольдә тотучы затка консультация бирелә, шулай ук аның эшчәнлегенә яки үз карамагындагы контроль объектларына карата тапшырыла торган белешмәләренә жыю гамәлгә ашырыла.

4.2.20. Мәжбүри профилактик визит үткәрү турында контрольлек итүче затка вәкаләтле орган тарафыннан аны үткәрү датасына кадәр 5 эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

4.2.21. Контрольлек итүче зат, аны үткәрү датасына кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча, вәкаләтле органга бу хакта хәбәр итеп, мәжбүри профилактик визит уздырудан баш тартырга хокуклы.

4.2.22. Мәжбүри профилактик визит елына 1 тапкырдан да ким булмаган күләмдә гамәлгә ашырыла.

4.2.23. Мәжбүри профилактик визитны гамәлгә ашыру вакыты 1 эш көне тәшкил итә.

4.2.24. Профилактик визит барышында контрольлек итүче затларга мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирелә алмый. Тикшерелүче зат тарафыннан профилактик визит барышында алынган аңлатмалар рекомендация характерында.

4.2.25. Профилактик визитны үткәргән вакытта контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүгә турыдан-туры куркыныч тудыруы яки мондый зыян (зарар) китерелүе ачыкланса, вазыйфаи зат бу хакта кичекмәстән контроль (күзәтчелек) чаралар үткәрү турында карар кабул итү өчен Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә хәбәр жиберә.

5 бүлек. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру.

5.1 Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру турында гомуми нигезләмәләр

5.1.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда вәкаләтле орган тарафыннан түбәндәге планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралар үткәрелә:

1) инспекция визиты (мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотучы затның (аның филиалларының, вәкилләренә, аерымланган структур бүлекчәләренә) урнашу (эшчәнлек алып бару) урынында булырга тиеш булган документларны карау, сораштыру, документлар соратып алу, инструменталь тикшерү юлы белән);

2) рейд тикшерүе (карау, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

3) документар тикшерү (язмача аңлатмалар алу, документлар соратып алу, экспертиза аша);

4) күчмә тикшерү (тикшерү, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документлар соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

5) мәжбүри таләпләрнең (төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турында белешмәләр жыю һәм анализлау аша, шул исәптән, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында кергән мәгълүматларны, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларындагы мәгълүматларны, «Интернет» челтәреннән, башка һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматларны, шулай ук фото һәм кино төшерү, видеоязма функцияләренә ия булган хокук бозуларны теркәүнең автоматлаштырылган техник чараларын кулланып алынган мәгълүматларны) үтәлешен күзәтү;

6) урынга барып тикшерү (тикшерү, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынау, экспертиза ярдәмендә).

5.1.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү һәм күчмә тикшерү вазыйфалар тарафыннан контрольдә тотучы затлар белән бәйләнешсез үткәрелә.

5.1.3. Әлеге Нигезләмәнең 5.1.1 пунктындагы 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чаралар планнан тыш чаралар формасында үткәрелә.

Планнан тыш контроль чаралар прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелә ала.

5.1.4. Контрольдәге затлар белән үзара хезмәттәшлек итү белән уздырыла торган контроль чараларны үткәрү өчен түбәндәгеләр нигез булып тора:

1) Вәкаләтле органда гражданның һәм оешмалардан, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан килгән мәгълүматта зыян (зарар) китерү куркынычы турында яисә зыян китерү куркынычы турында белешмәләр, шулай ук контроль чаралар уздыру нәтижәсендә, үзара бәйләнешсез контроль чараларны да кертәп, мондый белешмәләргә алу, шул исәптән контроль чараларны да кертәп, контроль чаралар үткәрү нәтижәсендә, шул исәптән башка контрольлек итүче затларга карата үткәрелә торган контроль;

2) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольдә тотыла торган затларга карата контроль чаралар уздыру турындагы йөкләмәсе;

3) законнарның үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын

һәм ирекләрен прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча үтәү кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу очраklarын бетерү турында күрсәтмәнең үтәлү срогы чыккач - контрольлек итүче зат тарафыннан бирелгән күрсәтмә белән бирелгән документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган яки бирелгән документлар һәм белешмәләр нигезендә ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәнең үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин түгел.

5.1.5. Контрольләнгән итүче зат белән берлектә үткәрелә торган контроль чаралар контрольлек органы житәкчесе күрсәтмәсе нигезендә үткәрелә.

5.1.6. Контроль орган житәкчесе күрсәтмәсе кабул ителгән очракта, зыян (зарар) китерү яки закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы турында белешмәләр нигезендә, мондый күрсәтмә төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай затның мотивлаштырылган күрсәтмәсе нигезендә кабул ителә.

6) 5.1.7. Контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнешсез үткәрелә торган контроль чаралар Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе биремә, вәкаләтле органның эш планындагы бирем, шул исәптән 248-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән очраklarда контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан үткәрелә.

7) 5.1.8. Гражданнарға, юридик затларға һәм шәхси эшмәкәрләргә карата контроль чаралары 248-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә, контрольдә тотарга вәкаләтле органның вазыйфай затлары тарафыннан үткәрелә.

8) 5.1.9. Вәкаләтле орган, төзекләндерү өлкәсендә контрольне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда документларны һәм (яисә) алар карамагында шушы документлар һәм (яисә) белешмәләр булган күрсәтелгән органнар карамагындагы оешмалардан ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон рәвештә, түләүсез нигездә документлар һәм (яисә) белешмәләр ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яки) белешмәләр исемлегә, аларны бирү тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы боерыгы белән расланган документлар һәм (яисә) соратып алына торган һәм ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, жирле үзидарә органнарыннан яисә дәүләт органнары яки жирле үзидарә органнары карамагындагы оешмалардан тикшерүләр оештырганда һәм уздырганда соратып алына торган һәм алына торган мәгълүмат исемлегә, шулай ук «Дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2021 елның 06 мартындагы 338 номерлы карары белән расланган дәүләт контроле (күзәтчелеге) төрләрен, муниципаль контроль төрләрен оештырганда һәм гамәлгә ашырганда контрольлек (яисә) белешмәләре булган башка органнардан контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан алына торган документларны һәм (яисә) белешмәләрне ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек итү кысаларында бирү кагыйдәләре белән билгеләнгән.

5.1.10. Контрольләнгән затлар булган индивидуаль эшмәкәр, гражданин, Вәкаләтле органга контроль чарасын үткәргәндә катнашу мөмкинлегә булмауга

сәбәп иткән хәл килеп чыкса, аның турында мәгълүмат бирергә хокуклы, шуңа бәйле рәвештә контроль чараны уздыру индивидуаль эшкуар, гражданинның әлеге мөрәжәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчерелә (әмма 20 көннән дә артык түгел), бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү дә керә:

1) контрольдә тотыла торган затның яисә аның вәкиленең булмавы төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай затның контроль чарасын уздырганда мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләүгә комачауламый, шул ук вакытта контрольдә тотыла торган затның контроль чараны уздыру турында тиешенчә хәбәр ителгән булуы шарт;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) турыдан-туры куркыныч китерү яисә фактта китертү билгеләре булмау;

3) контроль чараны үткәргәндә контрольдә тотыла торган зат булмау (контрольдә тотыла торган зат авыруы, аның командировкасы һ.б.) өчен житди сәбәпләр бар.

5.1.11. Күчмә тикшерүне үткәру срогы 10 эш көненнән артмаска тиеш.

Күчмә тикшерү барышында кече эшкуарлыкның бер субъектына карата багланышларның гомуми срогы кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятие өчен 15 сәгатьтән арта алмый.

Россия Федерациясенә берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмага карата күчмә тикшерү үткәру срогы оешманың һәр филиалы, вәкиллеге, аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

5.1.12. Барлык очрактарда да контроль эшләр башкаруга вәкаләтле вазыйфай затлар һәм контроль гамәлләр кылуга жәлеп ителгән затлар тарафыннан тикшерү чараларын үткәру өчен фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма, геодезия һәм картометрик үлчәүләр кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру, геодезик һәм картометрик үлчәүләр һәм әлеге максатлар өчен файдаланылган техник чаралар турында мәгълүмат контроль чара нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

5.1.13. Контроль чара нәтижәләренә контрольдәге зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган нигезләмәне торгызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфай затларга жаваплылыкка тарту турындагы мәсьәләне карау өчен мәгълүмат жибәрү һәм (яисә) Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктур үсеш бүлеге тарафыннан 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендә каралган чараларны куллану керә.

5.1.14. Контрольдәге зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, контроль чара акты төзелә. Мондый чараны уздыру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылган, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгәнлеге күрсәтелә. Ачыкланган хокук бозулар бетерелгән очракта, актта контроль чарасын үткәру тәмамланганчы, аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Контроль чара уздырганда тутырылган

тикшерү кәгазьләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән очракта, мондый чараны уздыру тәмамланган көнне контроль чараны уздыру урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты контроль (күзәтчелек) чараларының Бердәм реестры аша турыдан-туры аны рәсмиләштергәннән соң прокуратура органнарына жиберелә.

5.1.15. Контроль чаралар турында мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштырыла.

5.1.16. Контроль башкарырга Вәкаләтле орган вазыйфаи затлары тарафыннан кылына торган, контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм карарлар турында белешмәләр урнаштыру, шулай ук аларны контрольдә тотыла торган затларга дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне башкару өчен электрон рәвештә кулланыла торган мәгълүмати системаларның мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәэмин итә торган инфраструктура ярдәмендә житкерү, шул исәптән «Бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба - дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яисә) региональ дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша житкерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Контрольләнгән зат булган эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырмаган граждан контроль астындагы затның электрон почтасы адресына документлар алу кирәклегенә турында хәбәрнамә юллаган очракта яисә башкарма комитетның контрольдә тотыла торган затның электрон почтасы адресы турында белешмәләр булмаса һәм аңа документларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша электрон рәвештә юллау мөмкинлегенә (әгәр затның бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәлү процедурасын узган тәмамланмаган очракта) юлы белән тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарылган эшләр турында хәбәр итә. Күрсәтелгән граждан документларны кәгазь чыганакта жиберергә хокуклы. Күрсәтелгән граждан адреска документларны кәгазьдә жиберергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контрольдә тотучы затка контроль, гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында хәбәр итү, вәкаләтле органның контрольдә тотучы затына документлар һәм белешмәләргә жиберү, контрольдә тотылуы затка электрон формада яки контрольдә тотучы зат запоры буенча хәбәр итү мөмкинлегенә булмаган очракта, шул исәптән кәгазьдә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

5.1.17. Тикшеренү чарасын үткәргәндә мәжбүри таләпләргә бозулар ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи зат мәжбүри таләпләргә үтәү буенча тәкъдимнәр бирергә, закон саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәргәргә хокуклы.

5.1.18. Контроль чараны уздырганда вазыйфаи зат, вәкаләтле орган, контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләргә бозу ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә, түбәндәгеләргә

башкарырга бурычлы:

1) контрольдә тотыла торган затка, аларны бетерүнең тиешле срокларын күрсәтеп һәм (яисә) закон саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау чараларын уздыру турында ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирергә;

2) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүне булдырмау яисә аны туктату буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә һәм гражданның, оешмаларны закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы булу һәм аны булдырмау ысуллары турында мәгълүмат житкерү буенча, контроль чараны үткәргәндә гражданның, төзекләндерү өлкәсендә контроль объектына ия булган һәм (яисә) файдаланыла торган оешманың эшчәнлеген закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерә торган зыян яки мондый зыян (зарар) китерелгән очракта, аны булдырмау ысуллары булу турында кичекмәстән мәгълүмат житкерергә;

3) контроль чарасы барышында жинаять яки административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда, тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә яисә тиешле вәкаләтләр булганда, гаепле затларны законда билгеләнгән җаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә, тиешле мәгълүматны дөүләт органына жибәрергә;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерергә мөмкин булган зыянны булдырмый калуны тикшереп торуну гамәлгә ашыру чараларын, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне таләп итеп судка мөрәҗәгать иткәнчегә кадәр, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне тәмин итү буенча билгеләнгән вакытта, әгәр мондый чара законнарда каралган булса;

5) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән мәжбүри таләпләрне үтәү буенча рекомендацияләр бирү, башка чаралар үткәрү турындагы мәсьәләне карарга.

5.1.19. Тикшереп торуну гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданның белән билгеләнгән тәртиптә эш итәләр.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль чара уздыру барышында закон таләпләрен бозу ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында административ һәм башка җаваплылык каралган, контроль чара актында ачыкланган хокук бозу билгеләре булу турында мәгълүмат күрсәтелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар күрсәтелгән актының күчермәсен җаваплылыкка тартырга вәкаләтле тиешле хакимият органына юллай.

6 бүлек . Контроль (күзәтчелек) чаралары нәтижәләре

6.1. Контроль (күзәтчелек) чаралары нәтижәләре булып контрольлек итүче затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, мәжбүри таләпләрне

бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган нигезләмәне торгызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфай затларга җаваплылыкка тарту турындагы мәсьәләне карау өчен мәгълүмат җибәрү һәм (яисә) вәкаләтле орган тарафыннан 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешенә 2 пункттында каралган чараларны куллану тора.

Контроль (күзәтчелек) чарасының нәтижеләрен рәсмиләштерү, контроль (күзәтчелек) чарасының нәтижеләре белән танышу, контроль (күзәтчелек) чарасы актына карата каршылыкларны бирү 248-ФЗ номерлы Федераль законның 16 бүлегендә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

6.2. Контроль (күзәтчелек) чаралары нәтижеләре буенча кабул ителә торган карарлар:

6.2.1. Контроль (күзәтчелек) чараларын үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрына кертелә. Вазыйфай зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү буенча киңәшләр бирелә.

6.2.2. Контроль (күзәтчелек) чараларын үткәргәндә контрольләнүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган очракта, вәкаләтле орган Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

6.2.2.1. Контроль (күзәтчелек) чарасы актын рәсмиләштергәннән соң, контрольдәге затка ачыкланган җитешсезлекләрне бетерү турында, аларны бетерү һәм (яки) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүне (зыяны) булдырмау буенча чаралар үткәрү турында, шулай ук 248-ФЗ номерлы Федераль законда каралган башка чараларны күрсәтү турында күрсәтмә бирергә.

6.2.2.2. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүне булдырмау яисә аны туктату буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны, биналарны, корылмаларны, биналарны һәм башка шундый объектларны эксплуатацияләүне (файдалануны) тыю турындагы һәм башка объектларны файдалануны тыю турындагы һәм алар тарафыннан закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы һәм аны булдырмау ысуллары турындагы мәгълүматның гражданнар, оешмалар игътибарына мөмкин булган теләсә нинди ысулын җиткерү турындагы һәм контроль объектка ия булган һәм (яисә) алардан файдаланучы гражданнар, алар тарафыннан башкарылган биналарны, корылмаларны һәм башка объектларны, мондый эшләрнең зыяннарын (яисә) зыян китерүче оешмалар эшчәнлегенә законда саклана торган кыйммәтләргә (зыян) китерә торган зыян (зарар) яки аны булдырмау ысуллары турындагы мәгълүматка китерүне тыю турындагы таләп итеп, кичекмәстән чаралар кабул итәргә.

6.2.2.3. Тикшерү (күзәтчелек) чарасы барышында җинаять яки административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда, тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә яисә тиешле вәкаләтләр булганда, гаепле затларны законда билгеләнгән җаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә.

6.2.2.4. Мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерергә, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтергә, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүне булдырмау буенча чаралар күрергә.

6.2.2.5. Закон тарафыннан саклана торган кыйммэтлэргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалауга юнэлдерелгән мәжбүри таләпләрне үтәү буенча рекомендацияләр бирергә, башка чаралар үткәрү турындагы мәсьәләне карарга.

6.3. Ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәдә түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) Тикшерү (күзәтчелек) чарасы үткәргән вазыйфай затларның фамилияләре, исемнәре, әтисенәң исеме (булганда).

2) Бирү датасы.

3) Контроль объектының адреслы мәгълүматлары.

4) Күрсәтмә бирелә торган затның исеме.

5) Норматив-хокукый актлар.

6) Бетерү таләп ителә торган тасвирламаны бозу.

7) Бозуларны бетерү вакыты.

6.4. Контроль (күзәтчелек) чарасын үткәрү контрольдә тотыла торган затның урнашкан (эшчәнлекне гамәлгә ашыру) урыны буенча булмавы йә контроль астындагы зат эшчәнлегә фактик булмауга бәйле рәвештә йә контроль астындагы затның 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясындагы 4 һәм 5 өлешләрендә каралган тәртиптә контроль (күзәтчелек) чарасын уздыру яисә төгәлләү мөмкинлегенә булмауга китергән башка гамәлләренә (гамәл кылмавына) бәйле рәвештә, вазыйфай зат, сәбәпләрне күрсәтеп, контрольдә тотыла торган затка контроль (күзәтчелек) чарасын үткәрүнең мөмкин булмавы турында акт төзи. Бу очракта вазыйфай зат контроль (күзәтчелек) чаралары кысаларында контроль (күзәтчелек) чаралары үткәрү тәмамланганчы теләсә кайсы вакытта контроль (күзәтчелек) гамәлләр кылырга хокуклы.

Өлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән очракта вәкаләтле органның вәкаләтле вазыйфай заты контрольлек итүче затка карата, контрольлек итүче затка алдан хәбәр итмичә һәм прокуратура органнары белән килешмичә, шундый ук контроль (күзәтчелек) чара үткәрү турында карар кабул итәргә хокуклы.

7 бүлек. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре

7.1. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру өлешендә вәкаләтле орган эшчәнлегенәң нәтижәлелеген бәяләү нәтижәлелек күрсәткечләре системасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Вәкаләтле орган эшчәнлегенәң нәтижәлелегә күрсәткечләре системасына түбәндәгеләр керә:

7.1.1. Муниципаль контрольнең закон тарафыннан саклана торган, алар буенча максатчан (план) күрсәткечләр билгеләнә һәм аларның казанышын вәкаләтле орган тәэмин итәргә тиеш кыйммәтлэргә зыянны (зарарны) минимальләштерү дәрәжәсен чагылдыра торган төп күрсәткечләре.

7.1.2. Контроль эшчәнлеген мониторинглау, аны анализлау, гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган проблемаларны ачыклау һәм аларның барлыкка килү сәбәпләрен ачыклау өчен күрсәтелгән өлкәдә кулланыла торган контроль төрләренәң индикатив күрсәткечләре.

7.2. Төп күрсәткечләр һәм аларның максатчан күрсәткечләре:

- мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозулар арасынан бетерү очраklары өлеше - 75%;
- чираттагы календарь елга план контроль чараларын уздыру планын үтәү өлеше - 100%;
- контроль орган һәм (яисә) аның вазыйфаи затының контроль чаралар уздырганда гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата нигезле шикаятьләр өлеше - 0%;
- контроль чараларның юкка чыгарылган нәтижәләре өлеше - 0%;
- тикшерү нәтижәләре буенча хокук бозулар ачыкланган эмма административ йогынты ясауның тиешле чаралары күрелмәгән контроль чаралар өлеше - 0%;
- контроль орган материаллары буенча административ жәза билгеләү турында чыгарылган суд карарлары өлеше - 30%;
- Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 2.7 һәм 2.9 статьялары нигезендә юкка чыгарылган карарлардан тыш, контроль орган чыгарган карарларның гомуми санынан суд тәртибендә юкка чыгарылган карарларның өлеше - 5%.

7.3. Индикатив күрсәткечләр:

- планлы контроль чараларының уздырылган саны;
- планнан тыш үткәрелгән контроль чаралар саны;
- контроль чара актына карата килгән килешмәүләр саны;
- мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында бирелгән күрсәтмәләр саны;
- мәжбүри таләпләрне юкка чыгару саны.

7.4. Вәкаләтле орган, төп күрсәткечләргә ирешү турында белешмәләрне һәм контроль төренең индикатив күрсәткечләре турында белешмәләрне шул исәптән төп күрсәткечләргә ирешүгә профилактик чараларның һәм контроль (күзәтчелек) чараларының йогынтысы турында күрсәтеп, ел саен муниципаль контроль турында доклад (алга таба - еллык доклад) әзерли.

Вәкаләтле органның еллык доклады, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясындагы 10 өлеше нигезендә, Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән таләпләргә җавап бирергә тиеш, һәм ел саен 1 февральдән дә соңга калмыйча, Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында Кайбыч муниципаль районының рәсми сайтында <http://kaybici.tatarstan.ru> «Интернет» челтәрендә урнаштырыла.